

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0506U000265

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 22-05-2006

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Іванюта Світлана Миколаївна

2. Ivanyuta Svitlana Mykolayivna

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор наук

Аспірантура/Докторантура: ні

Шифр наукової спеціальності: 08.06.01

Назва наукової спеціальності: Економіка, організація і управління підприємствами

Галузь / галузі знань: Не застосовується

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Не застосовується

Дата захисту: 26-04-2006

Спеціальність за освітою: 7.050107

Місце роботи здобувача: Полтавська державна аграрна академія

Код за ЄДРПОУ: 00493014

Місцезнаходження: м. Полтава, вул. Г. Сковороди 1/3, 36003

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство аграрної політики та продовольства України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): Д 26.350.02

Повне найменування юридичної особи: Національний науковий центр "Інститут аграрної економіки"

Код за ЄДРПОУ: 00496805

Місцезнаходження: вул. Героїв Оборони, 10, м. Київ, Київська обл., 03127, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Національна академія аграрних наук України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Полтавська державна аграрна академія

Код за ЄДРПОУ: 00493014

Місцезнаходження: м. Полтава, вул. Г. Сковороди 1/3, 36003

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство аграрної політики та продовольства України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації:

Коди тематичних рубрик: 06.71.07

Тема дисертації:

1. Антикризове управління у аграрній сфері
2. The anti crisis management in the agrarian sphere

Реферат:

1. Об'єктом дослідження є процес виникнення, розвитку, упередження та усунення кризових явищ на підприємствах аграрної сфери. Метою дисертаційного дослідження є визначення та обґрунтування теоретико-методологічних і організаційних засад антикризового управління та їх інтерпретація в аграрній сфері, а також розробка практичних рекомендацій щодо упередження та подолання кризових явищ. Методи - В процесі дослідження була використана сукупність теоретичних принципів, категорій і наукового інструментарію, методичних підходів до виникнення, розвитку кризових явищ, кризових ситуацій та кризового стану у підприємствах аграрної сфери. При дослідженні кризових явищ у природі, демографії, економіці, техніці, суспільстві використовувались економічні методи: (індуктивний, дедуктивний, аналіз і синтез, ряди динаміки, відносних величин, графічних побудов). Для вирішення методичних положень антикризових заходів у процесі дослідження були застосовані історичний, монографічний, факторний та кореляційно-математичні методи. Локальні методи були використані при аналізі конкретної ситуації,

аналогії й екстраполяції, прогнозуванні. При дослідженні механізмів саморегуляції та адаптованості до змін зовнішнього середовища і при розробці системи оціночних показників ефективності діяльності управлінської команди були застосовані соціологічні та емпіричні методи, зокрема: анкетування, опитування, спостереження, порівняння. Новизна - полягає у здійсненні комплексного теоретико-методологічного обґрунтування кризових явищ, кризової ситуації, кризового стану, розробці організаційного-економічного механізму антикризового управління у підприємствах аграрної сфери та практичних рекомендаціях щодо упередження та подолання кризи. Серед найважливіших наукових результатів, отриманих автором, що зумовлюють ступінь та характер новизни дослідження і виносяться на захист, є такі: вперше: виокремлені сутність понять форм кризи: кризове явище, кризова ситуація та кризовий стан, що дозволяє визначити методологічні підходи для вибору критеріальних показників-індикаторів із метою визначення стратегії і тактики антикризового управління в конкретному їх прояві; сформульовано концептуальні положення механізму розгортання кризових явищ на етапах життєвого циклу сільськогосподарського підприємства, обґрунтовані причини їх виникнення, що дає можливість визначити внутрішньогосподарські заходи їх протидії та адаптувати систему до змін зовнішнього середовища; запропоновані теоретико-методологічні підходи до змісту антикризового управління, його принципів і методів діагностики, упередження, нейтралізації та подолання кризових явищ недопущенні справи про банкрутство (мирова угода), виведення підприємства зі стану банкрутства (санация), мінімізації втрат при застосуванні організаційно-правових інструментів банкрутства; обґрунтована доцільність створення системи раннього упередження і реагування у багатогалузевих сільськогосподарських підприємствах та при районних управліннях сільського господарства з метою виявлення негативних тенденцій, проведення своєчасних запобігаючих заходів кризовим явищам, забезпечення їх ефективного фінансового, стратегічного та операційного менеджменту; удосконалено методологічні підходи до: формування критеріальних показників-індикаторів оцінки фінансового стану аграрних господарюючих суб'єктів, що розширює можливість оперативно реагувати на зміни їх кумулятивного росту в залежності від часового діапазону при визначенні моделей кризовості; проведення діагностики кризової ситуації та кризового стану з метою теоретичного їх обґрунтування та практичного застосування, що дозволяє вирішувати проблеми антикризового управління; оцінки ефективності управлінської команди за: рівнем професіоналізму та організаційної культури, стабільністю та співвідношенням молодих і досвідчених працівників, стилем роботи лідера та нормою управляємості, економічним і соціальним захистом працівників виробничої сфери, мотивацією праці, фінансовими результатами, діяльністю бригадних рад, які створюють внутрішній механізм саморегуляції системи, що дозволяє побудувати типологію і класифікацію оціночних критеріїв для вирішення теоретико-методологічних та практичних проблем кадрового менеджменту; кадрової політики в умовах упередження, розгортання, нейтралізації та подолання кризових явищ шляхом професійної і психологічної підготовки, перепідготовки, підбору спеціалістів, менеджерів для створення професійного ядра та кризис-груп, які здатні проводити оцінку фінансового стану, вирішувати соціально-економічні проблеми, приймати нестандартні антикризові рішення в умовах фінансового оздоровлення господарюючого суб'єкту; проблеми самозайнятості населення аграрної сфери, які можуть реалізуватися шляхом організації підприємницької діяльності та вести особисте господарство, що передбачає пом'якшення безробіття, збільшує доходи сільської родини, дозволяє в повній мірі використовувати індивідуальні, фізичні та розумові здібності людини; набули подальшого розвитку: теоретичні обґрунтування взаємозв'язку кризових явищ, їх циклічного прояву у природі, демографії, техніці, економіці, науці і політиці, які посилюють регулювання динамічних процесів у аграрній сфері; систематизація чинників щодо руйнівних процесів сільсько-господарського виробництва внаслідок: зниження відтворювальної функції землі, недостатнього фінансового, матеріально-технічного забезпечення, недосконалого управління витратами, стрімкого росту безробіття, неврегульованістю і безсистемністю правових, економічних відносин на всіх рівнях управлінської ієрархії, відсутністю програми соціального захисту населення, запобіжним інструментом яких є антикризове управління; обґрунтування антикризового організаційно-економічного механізму, спрямованого на ефективне використання землі, анти-кризовий реінжиніринг, науково-

прогнозовану стратегію маркетингу та інноваційно-інвестиційний інструмент ресурсозбереження, стратегічний, кадровий менеджмент, фінансове оздоровлення, управління ризиками, диверсифікацію аграрного виробництва; яка знаходить своє поширення через організацію багато-галузевого господарства, розвиток підсобних, допоміжних та обслуговуючих галузей у поєднанні з фермерськими та особистими господарствами сільського населення; пропозиції щодо змін до Закону України "Про відновлення платоспроможності боржника або визнання його банкрутом" (Ст. 44 та Ст. 50), які передбачають єдині підходи до процедури банкрутства сільсько-господарських господарюючих суб'єктів, особливості оцінки основних засобів виробництва, технологію, сезонний та часовий діапазон виробництва сільськогосподарської продукції; теоретичні положення формування механізму державного регулювання кризовими явищами: законодавчого, виконавчого, контролюючого характеру з метою соціального захисту населення та створення умов до "виживання" господарюючих суб'єктів у період кризової ситуації; кваліфікаційно-професійні моделі, навчальні плани, посібники для підготовки, перепідготовки та підвищення кваліфікації фахівців з антикризового управління в аграрній сфері, що є важливим чинником ефективного менеджменту. Результати досліджень полягають в тому, що використання розроблену дисертації пропозицій розвиває організаційні та методологічні основи антикризового управління в сільськогосподарських суб'єктів господарювання. Результати дисертаційної роботи впроваджені у практику підприємств та районів Полтавської області, зокрема Зінківського, Карлівського, Новосанжарського, Решетилівського, Миргородського районів, а також в Агентстві з питань запобігання банкрутству підприємств і організацій, обласних центрах зайнятості. Підготовлений навчальний план, програми підвищення кваліфікації державних службовців, керівників та спеціалістів сільського господарства з питань антикризового управління в АПК (для навчальних закладів післядипломної освіти кадрів агропромислового комплексу України) та навчальний посібник "Антикризове управління в АПК" (у співавторстві, із яких 1, 2, 3, 4, 7, 10, 11, 12 розділи належать автору) для студентів економічних спеціальностей вищих аграрних закладів освіти III - IV рівня акредитації, які використовуються в навчальних закладах України. Галузь - агропромислове виробництво України.

2. The object of research is the process of since, development, foreslalling and jumping of crisis phenomena on the enterprises of agricultural sphere. The aim of thesis research is determine and ground methodological theoretic and organizational based of anti crisis management and interpretation in agrarian sphere are also making of practical recomended by forestalling and jumping of crisis phenomena. Methods - in the process of reearch is used abundance of theoretical approach to since, development of crisis phenomena, crisis situation and crisis state in the agricultural sphere enterprises. For research of crisis phenomena is the natural, demographic, economy, technical and population is used of economical methods such as inductive, deductive, analysis and synthesis, line dynamics, treat size, graphics constructed. Is used istorical, monographic, factorive and corelatic-matema-tical methods for desicion a methodical state of anti crisis measures in these process of research. The local methods is usedfor concrete situation analysis, analogical, extra polation, forecasting. The sociology and empiric methods such as anketing, interrogation, observation and comparison is using for research mechanism self-regulation and adaptation to change external environment and making a system evaluations indicators of effectiving activity manager command. Novelty - The thesis is a result of methodological-theoretic grounds of correlation of demonstration of cyclic crisis phenomena in nature, demographics of engineering, economy, state, science and culture. The author determined causes of rises and nature of demonstration of cyclic crisis phenomena at enterprises of agrarian sphere. Methodo-logical approaches and practical tooling of diagnostics of crisis phenomena, crisis situations and crisis state at the stages of life cycles of functioning of economic subjects of agrarian sphere are suggested. Conceptual states of anti crisis management directed to preventing crisis phenomena, providing financial stability, non-admission of bankruptcy (peace agreement), take out enterprises from the condition of bankruptcy (readjustment), minimization of expenses under using organization-law tools of bankruptcy are given. Anti crisis management measures are directed to the scientific-forecasted strategy of marketing, an innovation-investment tool of financial recovery and diversification of agrarian production are recommended. It is possible to decide through the organization of a diversified farm, development of subsidiary, additional and service branches together with farmers, private farms of rural population with the purpose of

effective usage of nature-resort potential. Expediency of creation of system of early warning and reacting at agricultural enterprises like intraeconomic mechanism of regulation of incomes and expenses is grounded. It provides an effective personnel management. The model of state regulation of crisis phenomena of legislative, executive and governing character with the purpose of social defence of population and creation of conditions for "survival" of economic subjects during the crisis situation is suggested. Results of researches - in that lies what using made in thesis supplies to develop by organizatic and methodolo-gical based of anti crisis management in the agricultural subject economy. The results a thesis is used in the practice enterprises and district Poltava region such as Zinkiv, Karlivka, Novi Sanjary, Reshetylivka, Myrgorod and also Agency with questions to jumping bankruptcy enterprises and organization, regionals centers of employment. Is prepared a educational plan, programs for rise qualification of state state works, agricultural managers and specialists are with questions anti crisis managements in the AIC (for educational establishment of after-diploms educational for personnel AIC (agrarian-industrial complex) of Ukraine) and science text-book "Anti crisis management in AIC" in joint with etc. Authors (with what 1,2,3,4,7,10,11,12 parts to belong these author) for students of economical specialists higher agrarian educational establishment III - IV levels acreditation and using in the educational establishment of Ukraine. Area - Ukraine's agroindustrial production.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки:

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності:

Підсумки дослідження:

Публікації:

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації:

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Завадський Йосип Станіславович

2. Zavadskyi Iosip Stanislavovich

Кваліфікація: д.е.н., 08.00.05

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Гудзинський Олексій Дмитрович

2. Gudzinskyi Olexiy Dmytrovych

Кваліфікація: д.е.н., 08.00.05

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Заїнчковський Анатолій Олександрович

2. Заїнчковський Анатолій Олександрович

Кваліфікація: д.е.н., 08.00.22

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Романова Лідія Василівна

2. Романова Лідія Василівна

Кваліфікація: д.е.н., 08.06.02

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Шкільов Олександр Васильович

2. Шкільов Олександр Васильович

Кваліфікація: д.е.н., 08.00.05

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Рецензенти

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Дем'яненко Микола Якович

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Дем'яненко Микола Якович

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Реєстратор

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Т.А.